

Z A K O N

O NACIONALNIM SAVETIMA NACIONALNIH MANJINA

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se nadležnosti nacionalnih saveta nacionalnih manjina (u daljem tekstu: nacionalni saveti) u oblasti kulture, obrazovanja, obaveštavanja i službene upotrebe jezika i pisma, postupak izbora nacionalnih saveta, njihovo finansiranje i druga pitanja od značaja za rad nacionalnih saveta.

Član 2.

Radi ostvarivanja prava na samoupravu u kulturi, obrazovanju, obaveštavanju i službenoj upotrebi jezika i pisma, pripadnici nacionalnih manjina u Republici Srbiji mogu da izaberu svoje nacionalne savete.

Nacionalni savet predstavlja nacionalnu manjinu u oblasti obrazovanja, kulture, obaveštavanja na jeziku nacionalne manjine i službene upotrebe jezika i pisma, učestvuje u procesu odlučivanja ili odlučuje o pitanjima iz tih oblasti i osniva ustanove, privredna društva i druge organizacije iz ovih oblasti.

Član 3.

Ministarstvo nadležno za poslove ljudskih i manjinskih prava (u daljem tekstu: Ministarstvo) vodi registar nacionalnih saveta.

Upis u registar vrši se na osnovu zahteva za upis, koji predsednik nacionalnog saveta podnosi u roku od 30 dana od dana konstituisanja saveta.

Upisom u registar nacionalni savet stiče svojstvo pravnog lica.

Član 4.

Upis u registar se vrši u roku od 30 dana od dana prijema urednog zahteva.

U registar se upisuje: naziv i sedište nacionalnog saveta, ime i prezime, jedinstveni matični broj i prebivalište predsednika nacionalnog saveta, datum donošenja statuta, odnosno izmena i dopuna statuta, broj i datum rešenja o upisu u registar.

Podaci upisani u registar su javni.

Ministarstvo bliže uređuje sadržinu i način vođenja registra.

Član 5.

Nacionalni savet može da stiče i otuđuje pokretnu i nepokretnu imovinu, a na osnovu odluke nadležnog organa može da bude i korisnik sredstava u javnoj svojini, u skladu sa zakonom.

Član 6.

Nacionalni savet ima statut.

Statutom se uređuju:

- 1) delatnost nacionalnog saveta;
- 2) broj članova nacionalnog saveta, u skladu sa zakonom;

- 3) sedište nacionalnog saveta;
- 4) naziv, simbol i pečat nacionalnog saveta;
- 5) broj i način izbora članova organa nacionalnog saveta;
- 6) druga tela nacionalnog saveta, broj članova i postupak izbora članova tih tela;
- 7) priznanja i način njihove dodele, i
- 8) druga pitanja od značaja za rad nacionalnog saveta.

Nacionalni savet je dužan da, u roku od 30 dana od dana donošenja izmena i dopuna statuta, obavesti o tome Ministarstvo i dostavi izmene i dopune statuta, kao i zapisnik sa sednice na kojoj su usvojene.

II. STATUSNA PITANJA NACIONALNOG SAVETA

1. Organi nacionalnog saveta

Član 7.

Nacionalni savet ima predsednika, izvršni organ, odbore za obrazovanje, kulturu, obaveštavanje i službeni upotrebu jezika i pisma.

Statutom se mogu utvrditi konsultativna i druga tela nacionalnog saveta.

Predsednik nacionalnog saveta predstavlja i zastupa nacionalni savet.

Predsednik nacionalnog saveta bira se iz reda članova nacionalnog saveta.

Rad nacionalnog saveta je javan.

Član 8.

Nacionalni savet punovažno odlučuje ako je na sednici prisutno više od polovine članova nacionalnog saveta.

Statut nacionalnog saveta je usvojen ako za njega glasa više od polovine od ukupnog broja članova nacionalnog saveta.

Predsednik nacionalnog saveta i predsednik izvršnog organa nacionalnog saveta su izabrani ako je za njih glasalo više od polovine od ukupnog broja članova nacionalnog saveta.

Ostale odluke nacionalni savet donosi većinom prisutnih članova, ukoliko se statutom ne propiše kvalifikovana većina.

2. Broj članova nacionalnog saveta

Član 9.

Nacionalni savet ima najmanje 15, a najviše 35 članova.

U slučaju nacionalne manjine čiji je broj prema rezultatima poslednjeg popisa stanovništva manji od 10.000 lica ili nije posebno iskazan, nacionalni savet broji 15 članova.

U slučaju nacionalne manjine čiji je broj prema rezultatima poslednjeg popisa stanovništva veći od 10.000 ali manji od 20.000 lica, nacionalni savet broji 19 članova.

U slučaju nacionalne manjine čiji je broj prema rezultatima poslednjeg popisa stanovništva između 20.000 i 50.000 lica, nacionalni savet broji 23 člana.

U slučaju nacionalne manjine čiji je broj prema rezultatima poslednjeg popisa stanovništva između 50.000 i 100.000 lica, nacionalni savet broji 29 članova.

U slučaju nacionalne manjine čiji je broj prema rezultatima poslednjeg popisa stanovništva veći od 100.000 lica, nacionalni savet broji 35 članova.

Mandat članova nacionalnog saveta traje četiri godine.

Mandat prvog saziva nacionalnog saveta započinje od dana upisa u registar nacionalnih saveta.

III. NADLEŽNOSTI NACIONALNOG SAVETA

1. Opšte nadležnosti

Član 10.

Nacionalni savet, u skladu sa zakonom i svojim statutom, preko svojih organa samostalno:

- 1) donosi i menja statut nacionalnog saveta;
- 2) donosi finansijski plan, finansijski izveštaj i završni račun;
- 3) raspolaže sopstvenom imovinom;
- 4) odlučuje o nazivu, simbolima i pečatu nacionalnog saveta;
- 5) utvrđuje predloge nacionalnih simbola, znamenja i praznika nacionalne manjine;
- 6) osniva ustanove, udruženja, fondacije, privredna društva u oblastima kulture, obrazovanja, obaveštavanja i službene upotrebe jezika i pisma i drugim oblastima od značaja za očuvanje identiteta nacionalne manjine;
- 7) predlaže predstavnika nacionalne manjine u savetu za međunacionalne odnose u jedinici lokalne samouprave;
- 8) ustanovljava i dodeljuje priznanja;
- 9) inicira donošenje i prati sprovođenje zakona i drugih propisa iz oblasti kulture, obrazovanja, obaveštavanja i službene upotrebe jezika i pisma;
- 10) učestvuje u pripremi propisa i predlaže izmenu i dopunu propisa kojima se uređuju Ustavom garantovana prava nacionalnih manjina u oblasti kulture, obrazovanja, obaveštavanja i službene upotrebe jezika i pisma;
- 11) predlaže posebne propise i privremene mere u oblastima u kojima se ostvaruje pravo na samoupravu, radi postizanja pune ravnopravnosti između pripadnika nacionalne manjine i građana koji pripadaju većini;
- 12) pokreće postupak pred Ustavnim sudom, Zaštitnikom građana, pokrajinskim i lokalnim ombudsmanom i drugim nadležnim organima, kada proceni da je došlo do povrede Ustavom i zakonom garantovanih prava i sloboda pripadnika nacionalnih manjina;
- 13) pokreće postupak iz tačke 12) ovog člana u ime pripadnika nacionalne manjine, uz prethodno pribavljeno pismeno ovlašćenje;
- 14) zauzima stavove, pokreće inicijative i preduzima mere u vezi sa svim pitanjima koja su neposredno povezana sa položajem, identitetom i pravima nacionalne manjine;
- 15) odlučuje o drugim pitanjima koja su mu poverena zakonom, aktom autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave.

2. Nadležnosti u oblasti obrazovanja

Osnivačka prava

Član 11.

Nacionalni savet može, u skladu sa zakonom, osnivati ustanove vaspitanja, obrazovanja, učeničkog i studentskog standarda i vršiti prava i obaveze osnivača.

Ustanove iz stava 1. ovog člana nacionalni savet osniva samostalno ili zajedno sa Republikom, autonomnom pokrajinom, jedinicom lokalne samouprave ili drugim pravnim licem u skladu sa zakonom.

Republika, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave kao osnivači ustanova iz stava 1. ovog člana mogu u celini ili delimično preneti osnivačka prava na nacionalni savet.

Učešće u upravljanju ustanovama

Član 12.

U ustanovama predškolskog vaspitanja i obrazovanja, i osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja čiji je osnivač Republika, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, u kojima se obrazovno-vaspitni rad izvodi i na jeziku nacionalne manjine, ili u kojima se izučava govor, jezik ili kultura nacionalne manjine kao poseban nastavni predmet, nacionalni savet:

- 1) daje mišljenje o predloženim kandidatima za članove upravnog, odnosno školskog odbora – predstavnicima jedinice lokalne samouprave;
- 2) u ustanovama u kojima se u većini odeljenja obrazovno-vaspitni rad izvodi na jeziku nacionalne manjine ili za koje je utvrđeno da su od posebnog značaja za nacionalnu manjinu, predlaže članove upravnog, odnosno školskog odbora – predstavnike jedinice lokalne samouprave;
- 3) daje mišljenje o kandidatu za direktora ustanove iz stava 1. tačka 1) ovog člana;
- 4) daje mišljenje u postupku razrešenja direktora i članova organa upravljanja u ustanovama iz stava 1. tač. 1) i 2) ovog člana;
- 5) daje prethodnu saglasnost za izbor direktora ustanova iz stava 1. tačka 2) ovog člana.

U ustanovama učeničkog i studentskog standarda čiji je osnivač Republika, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, nacionalni savet:

- 1) predlaže jednog člana – predstavnika osnivača i daje mišljenje o ostalim kandidatima za članove upravnog odbora ustanova učeničkog standarda čije je sedište na teritoriji jedinice lokalne samouprave u kojoj je jezik nacionalne manjine u službenoj upotrebi. Ako je u jedinici lokalne samouprave više jezika nacionalnih manjina u službenoj upotrebi, zainteresovani nacionalni saveti predlažu zajedničkog kandidata za člana upravnog odbora;
- 2) daje mišljenje o kandidatima za članove upravnih odbora ustanova studentskog standarda čije je sedište na teritoriji jedinice lokalne samouprave u kojoj je jezik nacionalne manjine u službenoj upotrebi;
- 3) daje mišljenje u postupku izbora direktora ustanova učeničkog i studentskog standarda čije je sedište na teritoriji jedinice lokalne samouprave u kojoj je jezik nacionalne manjine u službenoj upotrebi;

- 4) daje mišljenje u postupku razrešenja direktora i članova organa upravljanja iz stava 2. tač. 1) do 3) ovog člana.

Nacionalni savet nacionalne manjine čiji jezik nije u službenoj upotrebi ni u jednoj jedinici lokalne samouprave ima prava iz stava 2. tač. 1) do 4) ovog člana u jedinici lokalne samouprave u kojoj pripadnici nacionalne manjine koju on predstavlja čine više od 1% ukupnog stanovništva prema rezultatima poslednjeg popisa stanovništva.

U oblasti visokog obrazovanja u ustanovama čiji je osnivač Republika, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, nacionalni savet daje mišljenje o kandidatima predloženim za organe rukovođenja i upravljanja visokoškolske ustanove na kojoj se nastava u celini ili delimično izvodi na jeziku nacionalne manjine.

Nastavni planovi i programi

Član 13.

Nacionalni savet:

- 1) predlaže Nacionalnom prosvetnom savetu opšte osnove predškolskog programa, nastavne planove i programe osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja i osnove vaspitnog programa, za sadržaje koji izražavaju posebnost nacionalne manjine, a naročito iz oblasti istorije, muzičkog vaspitanja i likovne umetnosti;
- 2) predlaže Nacionalnom prosvetnom savetu program osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja za jezik nacionalne manjine i jezik, odnosno govor, nacionalne manjine sa elementima nacionalne kulture;
- 3) daje mišljenje Nacionalnom prosvetnom savetu na nastavne programe srpskog jezika, kao maternjeg;
- 4) predlaže ministru nadležnom za poslove obrazovanja mere i program vaspitnog rada sa učenicima u ustanovama učeničkog standarda, koji se odnose na afirmaciju međuetničke tolerancije i multikulturalizma;
- 5) daje mišljenje na školski i vaspitni program ustanova za koje je utvrđeno da su od posebnog značaja za nacionalnu manjinu.

Udžbenici i nastavna sredstva

Član 14.

Ako se obrazovno-vaspitni rad ostvaruje na jeziku nacionalne manjine, Nacionalni prosvetni savet predlaže ministru nadležnom za poslove obrazovanja davanje odobrenja za korišćenje udžbenika i nastavnih sredstava čiji sadržaji izražavaju posebnosti nacionalne manjine uz prethodnu saglasnost nacionalnog saveta.

Ministar nadležan za poslove obrazovanja daje odobrenje za korišćenje domaćih ili uvezenih udžbenika na jeziku nacionalne manjine u obrazovno-vaspitnom radu, na predlog nacionalnog saveta.

Druge nadležnosti u oblasti obrazovanja

Član 15.

Nacionalni savet u skladu sa zakonom:

- 1) predlaže jednog kandidata za zajedničku listu kandidata za izbor članova Nacionalnog prosvetnog saveta;
- 2) daje mišljenje u postupku donošenja akta o mreži predškolskih ustanova i osnovnih škola u jedinici lokalne samouprave u kojoj je u službenoj upotrebi jezik nacionalne manjine ili u kojoj se obrazovno-vaspitni rad izvodi na jeziku nacionalne manjine;
- 3) utvrđuje obrazovno-vaspitne ustanove od posebnog značaja za obrazovanje nacionalne manjine; ako je ukupan broj ustanova veći od četiri, za ustanove od posebnog značaja može se proglasiti najviše jedna četvrtina od ukupnog broja ustanova u kojima se nastava izvodi i na jeziku nacionalne manjine; ako je ukupan broj takvih ustanova manji od četiri, ustanovom od posebnog značaja može se proglasiti jedna od ustanova u kojima se nastava izvodi na jeziku nacionalne manjine, odnosno i na jeziku nacionalne manjine; u slučaju nacionalne manjine na čijem jeziku se ne izvodi nastava, pravila iz ove tačke se shodno primenjuju na ustanove u kojima se izučava jezik ili govor sa elementima kulture nacionalne manjine;
- 4) daje mišljenje ministru nadležnom za poslove obrazovanja u postupku utvrđivanja mreže srednjih škola i ustanova učeničkog i studentskog standarda;
- 5) daje mišljenje ministru nadležnom za poslove obrazovanja u postupku davanja saglasnosti na obavljanje delatnosti škole van sedišta škole u kojoj se nastava izvodi na jeziku nacionalne manjine;
- 6) predlaže osnivaču, Republici, autonomnoj pokrajini ili jedinici lokalne samouprave osamostaljivanje izdvojenog odeljenja škole u kojem se nastava izvodi na jeziku nacionalne manjine;
- 7) daje mišljenje u postupku utvrđivanja broja učenika za upis u srednju školu, kao i u postupku davanja saglasnosti na broj učenika za sticanje stručne osposobljenosti, prekvalifikacije, dokvalifikacije i specijalizacije;
- 8) daje mišljenje ministru nadležnom za poslove obrazovanja u postupku davanja saglasnosti na otvaranje odeljenja na jeziku nacionalne manjine za manje od 15 učenika;
- 9) ustanovama učeničkog i studentskog standarda daje mišljenje u postupku raspodele mesta u tim ustanovama;
- 10) daje mišljenje u postupku raspodele sredstava iz budžeta Republike, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave koja se dodeljuju putem javnog konkursa ustanovama i udruženjima u oblasti obrazovanja;
- 11) ustanovljava stipendije iz sopstvenih sredstava i svojim aktima propisuje kriterijume i postupak odlučivanja o dodeli stipendije i sprovodi postupak za dodeljivanje;
- 12) određuje predstavnika u Nacionalnom prosvetnom savetu koji učestvuje u njegovom radu bez prava odlučivanja, kada se na jeziku nacionalne manjine izvodi nastava u okviru obrazovnog sistema, a kada Nacionalni prosvetni savet razmatra pitanja od značaja za obrazovanje nacionalne manjine;
- 13) određuje svog predstavnika u Nacionalnom savetu za visoko obrazovanje koji je punopravni član ovog saveta kada se na jeziku nacionalne manjine u celini ili delimično izvodi nastava u okviru visokog obrazovanja;

- 14) obavlja i druge poslove iz ove oblasti utvrđene zakonom ili drugim propisima.

3. Nadležnosti u oblasti kulture

Osnivačka prava

Član 16.

Nacionalni savet može, u skladu sa zakonom, osnivati ustanove kulture radi očuvanja, unapređenja i razvoja kulturne posebnosti i očuvanja nacionalnog identiteta nacionalne manjine i vršiti prava i obaveze osnivača.

Ustanove iz stava 1. ovog člana nacionalni savet osniva samostalno ili zajedno sa Republikom, autonomnom pokrajinom, jedinicom lokalne samouprave ili drugim pravnim licem, u skladu sa zakonom.

Republika, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave kao osnivači ustanova iz stava 1. ovog člana mogu u celini ili delimično preneti osnivačka prava na nacionalni savet.

Učešće u upravljanju ustanovama

Član 17.

U ustanovama kulture čiji je osnivač Republika, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, za koje nacionalni savet utvrdi da su od posebnog značaja za očuvanje identiteta nacionalne manjine, nacionalni savet:

- 1) imenuje jednog člana upravnog odbora ustanove;
- 2) daje mišljenje o predloženim članovima upravnog odbora ustanove;
- 3) daje mišljenje u postupku izbora direktora ustanove.

Ako više nacionalnih saveta utvrdi da je neka ustanova u oblasti kulture od posebnog značaja za očuvanje, unapređenje i razvoj posebnosti i nacionalnog identiteta nacionalne manjine, nacionalni saveti imenuju po jednog člana upravnog odbora iz stava 1. tačka 1) ovog člana.

Druge nadležnosti u oblasti kulture

Član 18.

Nacionalni savet:

- 1) utvrđuje koje su ustanove i manifestacije u oblasti kulture od posebnog značaja za očuvanje, unapređenje i razvoj posebnosti i nacionalnog identiteta određene nacionalne manjine;
- 2) utvrđuje strategiju razvoja kulture nacionalne manjine;
- 3) utvrđuje koja su pokretna i nepokretna kulturna dobra od posebnog značaja za nacionalnu manjinu;
- 4) pokreće postupak pred nadležnim organom ili ustanovom za utvrđivanje statusa zakonom zaštićenih pokretnih i nepokretnih kulturnih dobara od značaja za nacionalnu manjinu;
- 5) predlaže preduzimanje mera zaštite, sanacije i rekonstrukcije kulturnih dobara iz stava 1. tačka 4) ovog člana;

- 6) daje mišljenja i predloge u postupku izrade prostornih i urbanističkih planova u jedinici lokalne samouprave u kojoj se nalaze kulturna dobra iz stava 1. tačka 3) ovog člana;
- 7) predlaže obustavljanje izvršenja prostornih i urbanističkih planova ako smatra da se time ugrožavaju kulturna dobra iz stava 1. tačka 3) ovog člana;
- 8) daje prethodno mišljenje nadležnom organu u postupku izdavanja dozvole za premeštanje nepokretnog kulturnog dobra iz stava 1. tačka 3) ovog člana na novu lokaciju;
- 9) daje mišljenje u postupku osnivanja ili ukidanja biblioteka ili organizacionih jedinica biblioteka koji imaju fond knjiga na jeziku nacionalne manjine;
- 10) daje predlog za raspodelu sredstava koja se dodeljuju putem javnog konkursa iz budžeta Republike, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave ustanovama, manifestacijama i udruženjima nacionalne manjine u oblasti kulture;
- 11) predlaže najmanje jednog kandidata za zajedničku listu kandidata za izbor Nacionalnog saveta za kulturu;
- 12) određuje svog predstavnika u Nacionalnom savetu za kulturu koji, bez prava odlučivanja, učestvuje u njegovom radu kada se razmatraju pitanja od značaja za kulturu nacionalne manjine;
- 13) odlučuje o drugim pitanjima koja su mu poverena zakonom, aktom autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave.

4. Nadležnosti u oblasti obaveštavanja

Osnivačka prava

Član 19.

Nacionalni savet može, na način utvrđen zakonom, samostalno ili zajedno sa drugim pravnim licem, osnivati ustanove i privredna društva za obavljanje novinsko-izdavačke i radio-televizijske delatnosti, štampanja i reprodukcije snimljenih medija i vršiti prava i obaveze osnivača.

Republika, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave kao osnivač javnih preduzeća i ustanova u oblasti javnog informisanja koje u celini ili pretežno vrše informisanje na jeziku nacionalne manjine mogu u sporazumu sa nacionalnim savetom u celini ili delimično preneti osnivačka prava na nacionalni savet.

Učešće u upravljanju ustanovama

Član 20.

Nacionalni savet:

- 1) daje mišljenje u postupku imenovanja članova upravnog odbora, programskog odbora i generalnog direktora Radiodifuzne ustanove Srbije, ako ta ustanova emituje program na jeziku nacionalne manjine;
- 2) daje mišljenje u postupku imenovanja članova upravnog odbora, programskog odbora i generalnog direktora Radiodifuzne ustanove Vojvodine, ako ta ustanova emituje program na jeziku nacionalne manjine;

- 3) utvrđuje kriterijume za izbor odgovornog urednika programa na jeziku nacionalne manjine u ustanovi javnog servisa;
- 4) predlaže upravnom odboru radiodifuzne ustanove imenovanje odgovornog urednika programa na jeziku nacionalne manjine od kandidata koji se prijave i ispunjavaju uslove konkursa;
- 5) daje mišljenje o kandidatima za odgovornog urednika programa na jezicima nacionalnih manjina u radiodifuznoj ustanovi u kojoj se imenuje odgovorni urednik za više programa na jezicima nacionalnih manjina.

Druge nadležnosti u oblasti obaveštavanja

Član 21.

Nacionalni savet:

- 1) usvaja strategiju razvoja informisanja na jeziku nacionalne manjine, u skladu sa strategijom Republike Srbije;
- 2) daje predloge Republičkoj radiodifuznoj agenciji prilikom izrade Strategije razvoja radiodifuzije;
- 3) daje predlog za raspodelu sredstava koja se dodeljuju putem javnog konkursa iz budžeta Republike, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave pravnim i fizičkim licima koja obavljaju informisanje na jeziku nacionalne manjine;
- 4) razmatra izveštaje Upravnog i Programskog odbora Radiodifuzne ustanove Srbije i Radiodifuzne ustanove Vojvodine i daje predloge i preporuke o programima na jeziku nacionalne manjine;
- 5) daje mišljenje i predloge Savetu Republičke radiodifuzne agencije, u vezi sa informisanjem na jeziku nacionalne manjine;
- 6) određuje predstavnika u Savetu Republičke radiodifuzne agencije koji učestvuje u njegovom radu bez prava odlučivanja, kada se razmatraju pitanja u vezi sa informisanjem na jeziku nacionalne manjine;
- 7) obavlja i druge poslove iz ove oblasti utvrđene zakonom i drugim propisima.

5. Nadležnosti u oblasti službene upotrebe jezika i pisma

Član 22.

Nacionalni savet:

- 1) utvrđuje tradicionalne nazive jedinica lokalne samouprave, naseljenih mesta i drugih geografskih naziva na jeziku nacionalne manjine, ako je na području jedinice lokalne samouprave ili naseljenog mesta jezik nacionalne manjine u službenoj upotrebi; nazivi koje je utvrdio nacionalni savet postaju nazivi u službenoj upotrebi pored naziva na srpskom jeziku i objavljuju se u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a u slučaju nacionalnih saveta čije je sedište na teritoriji Autonomne Pokrajine Vojvodine u „Službenom listu Autonomne Pokrajine Vojvodine”;
- 2) predlaže nadležnom organu isticanje naziva jedinica lokalne samouprave, naseljenih mesta i drugih geografskih naziva na jeziku nacionalne manjine;

- 3) predlaže utvrđivanje jezika i pisma nacionalne manjine kao službenog jezika i pisma u jedinici lokalne samouprave;
- 4) predlaže promenu naziva ulica, trgova, gradskih četvrti, zaselaka, drugih delova naseljenih mesta i ustanova za koje je utvrđeno da su od posebnog značaja za nacionalnu manjinu;
- 5) daje mišljenje u postupku utvrđivanja naziva ulica, trgova, gradskih četvrti, zaselaka i drugih delova naseljenih mesta, ako je na području jedinice lokalne samouprave ili naseljenog mesta jezik nacionalne manjine u službenoj upotrebi;
- 6) predlaže nadležnom organu vršenje nadzora nad službenom upotrebom jezika i pisma nacionalne manjine;
- 7) predlaže nadležnim organima mere i aktivnosti za unapređenje prevođenja propisa na jezike nacionalnih manjina koji su u službenoj upotrebi;
- 8) preduzima mere i aktivnosti za unapređenje službene upotrebe jezika i pisma nacionalne manjine;
- 9) odlučuje o drugim pitanjima iz ove oblasti koja su mu poverena zakonom, aktom autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave.

6. Ništavost pravnih akata

Član 23.

Pojedinačni pravni akti iz čl. 12. do 15, čl. 17. i 18. i čl. 20. do 22. ovog zakona koji su doneti bez odgovarajućeg predloga ili mišljenja nacionalnog saveta su protivzakoniti, odnosno ništavi.

Ako nacionalni savet i pored uredno dostavljenog zahteva nadležnog organa, u roku od 30 dana ne dostavi predlog ili mišljenje, akt iz stava 1. ovog člana se donosi i bez pribavljenog predloga, odnosno mišljenja.

7. Prenos osnivačkih prava

Član 24.

Na inicijativu nacionalnog saveta, Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave prenosi u celini ili delimično osnivačka prava nad:

- 1) obrazovno-vaspitnim ustanovama u kojima se nastava izvodi isključivo na jeziku nacionalne manjine;
- 2) ustanovama kulture čija je osnovna delatnost očuvanje i razvijanje kulture nacionalne manjine;
- 3) ustanovama koje obavljaju javno informisanje isključivo na jeziku nacionalne manjine.

Na inicijativu nacionalnog saveta, Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave prenosi u celini ili delimično osnivačka prava nad ustanovama koje nisu obuhvaćene tač. 1) do 3) stav 1. ovog člana ako su od posebnog značaja za nacionalnu manjinu.

Organi iz st. 1. i 2. ovog člana sa nacionalnim savetom zaključuju ugovor o prenošenju osnivačkih prava u celosti ili delimično (u daljem tekstu: ugovor).

Ugovor sadrži međusobna prava i obaveze organa iz st. 1. i 2. ovog člana i nacionalnog saveta.

Ugovor uređuje prava upravljanja koja se prenose i godišnji obim sredstava koja se obezbeđuju u budžetu Republike, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave za finansiranje delatnosti ustanove.

U pogledu budžetskog finansiranja, materijalni položaj ustanova čija se osnivačka prava u celini ili delimično prenose ne može biti nepovoljniji u odnosu na ustanove čija se osnivačka prava ne prenose na nacionalni savet.

IV. ODNOS SA REPUBLIČKIM ORGANIMA, ORGANIMA AUTONOMNE POKRAJINE I ORGANIMA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Odnos sa republičkim organima

Član 25.

Nacionalni savet može podneti Narodnoj skupštini, Vladi i drugim državnim organima i posebnim organizacijama predloge, inicijative i mišljenja o pitanjima iz svoje nadležnosti.

Pre razmatranja i odlučivanja o pitanjima iz oblasti iz člana 2. ovog zakona, organi iz stava 1. ovog člana zatražiće mišljenje nacionalnih saveta.

Postupak pribavljanja mišljenja urediće se poslovniciima organa iz stava 1. ovog člana.

Nacionalni savet može podneti inicijativu Vladi za ukidanje, odnosno poništenje propisa državnih organa i posebnih organizacija, koji nisu u skladu sa odredbama ovog zakona i drugih zakona i propisa koji se odnose na nacionalne manjine.

Odnos sa organima autonomne pokrajine i organima jedinice lokalne samouprave

Član 26.

Nacionalni saveti daju predloge, inicijative i mišljenja o pitanjima koja se odnose na položaj nacionalnih manjina i na očuvanje posebnosti nacionalnih manjina organima autonomne pokrajine i organima jedinice lokalne samouprave.

Organi autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave, obavezni su da razmotre predloge, inicijative i mišljenja nacionalnih saveta i da preduzmu odgovarajuće mere.

U postupku donošenja opštih akata iz oblasti koje su navedene u članu 2. ovog zakona, organi autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave, zatražiće mišljenje nacionalnih saveta.

Postupak pribavljanja mišljenja urediće se poslovniciima organa iz stava 1. ovog člana.

V. MEĐUNARODNA I REGIONALNA SARADNJA

Član 27.

Nacionalni savet, u skladu sa zakonom, sarađuje sa međunarodnim i regionalnim organizacijama, sa državnim organima, organizacijama i ustanovama u matičnim državama, kao i sa nacionalnim savetima ili sličnim telima nacionalnih manjina u drugim državama.

Predstavnici nacionalnog saveta učestvuju u pregovorima ili se konsultuju povodom pregovora o zaključivanju bilateralnih sporazuma sa matičnim državama, u delu koji se neposredno odnosi na prava nacionalnih manjina.

Predstavnici nacionalnih saveta učestvuju u radu mešovitih međudržavnih tela čiji je zadatak da nadziru sprovođenje bilateralnih međudržavnih sporazuma o zaštiti prava određene nacionalne manjine.

Član 28.

Predstavnici nacionalnih manjina, preko Saveta Republike Srbije za nacionalne manjine, učestvuju u postupku zaključivanja, odnosno pristupanja, međunarodnim ili regionalnim sporazumima koji se odnose na položaj i zaštitu prava nacionalnih manjina.

VI. IZBOR NACIONALNIH SAVETA

1. Zajedničke odredbe

Član 29.

Izbori za nacionalne savete mogu biti neposredni ili putem elektorske skupštine.

Nacionalne manjine će se same opredeliti kojem će od ova dva načina dati prioritet.

Neposredni izbori za nacionalne savete održaće se ako se do dana raspisivanja izbora, na poseban birački spisak nacionalne manjine, upiše više od 50% od ukupnog broja pripadnika nacionalne manjine prema poslednjem popisu stanovništva, umanjenog za 20%.

Principi izbora nacionalnih saveta

Član 30.

Izbori za nacionalni savet zasnivaju se na principima slobode izbora, jednakosti izbornog prava, periodičnosti izbora i principu tajnog glasanja.

Posebna načela izbora su dobrovoljnost, proporcionalnost i demokratičnost.

Izorno pravo

Član 31.

Izorno pravo pripadnika nacionalnih manjina za izbor nacionalnih saveta uključuje prava pripadnika nacionalne manjine da: bira članove nacionalnog saveta, bude biran za člana nacionalnog saveta, predlaže kandidate za članove nacionalnog saveta, bude informisan o izborima za nacionalne savete, o kandidatima za članove nacionalnog saveta, kao i o njihovim programima, bude upisan u poseban birački spisak nacionalne manjine, glasa za izbor nacionalnog saveta i pravo na zaštitu prava vezanih za izbor nacionalnog saveta.

Aktivno biračko pravo

Član 32.

Pripadnik nacionalne manjine stiče pravo da bira članove nacionalnog saveta ako ispuni Ustavom i zakonom propisane opšte uslove za sticanje aktivnog biračkog prava.

Poseban uslov za sticanje aktivnog biračkog prava za neposredan izbor članova nacionalnog saveta je upis u poseban birački spisak nacionalne manjine, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Poseban uslov za sticanje aktivnog biračkog prava za izbor nacionalnog saveta nacionalne manjine putem elektorske skupštine je status elektora, koji se stiče prema odredbama ovog zakona.

Pasivno biračko pravo

Član 33.

Za člana nacionalnog saveta može biti biran pripadnik nacionalne manjine koji ispunjava uslove iz člana 32. ovog zakona i ne obavlja funkciju sudije, tužioca ili sudije Ustavnog suda.

Posebne odredbe o glasanju

Član 34.

Glasanje za izbor članova nacionalnog saveta organizuje se samo na teritoriji Republike Srbije.

Raspisivanje izbora

Član 35.

Odluku o raspisivanju izbora za nacionalni savet donosi ministar nadležan za poslove ljudskih i manjinskih prava (u daljem tekstu: ministar).

Odluka o izboru nacionalnog saveta donosi se najranije 120, a najkasnije 90 dana pre isteka mandata nacionalnog saveta.

Odluka o raspisivanju izbora sadrži: način izbora, broj članova nacionalnog saveta koji se bira, odredbe o započinjanju rokova za izborne radnje i dan u kome se odvija glasanje.

Odluka o raspisivanju izbora objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

Vreme održavanja izbora

Član 36.

Izbori za članove svih nacionalnih saveta održavaju se istovremeno.

Izbori moraju biti okončani najkasnije 15 dana pre isteka mandata na koji su izabrani članovi nacionalnog saveta.

Troškovi i takse

Član 37.

Podnesci koji se odnose na izbor nacionalnog saveta i sudska overa potpisa ne podležu plaćanju taksi.

Finansijska sredstva za sprovođenje izbora nacionalnog saveta obezbeđuju se iz budžeta Republike Srbije.

Organizovanje izbora

Član 38.

Sve poslove organizovanja i sprovođenja izbora za nacionalne savete obavljaju Ministarstvo i organi za sprovođenje izbora, u skladu sa ovim zakonom.

Obaveze sredstava javnog obaveštavanja u vezi sa izborima nacionalnih saveta

Član 39.

Sredstva javnog obaveštavanja su dužna da, u skladu sa zakonom, prate tok izbornih aktivnosti i izveštavaju o izborima nacionalnih saveta.

Na informisanje u vezi sa izborima nacionalnih saveta shodno se primenjuju zakoni koji uređuju javno informisanje u izbornom postupku.

Raspuštanje nacionalnog saveta i privremeni organ upravljanja

Član 40.

Ministarstvo raspušta nacionalni savet ako:

- 1) nacionalni savet ne zaseda duže od šest meseci;
- 2) ako ne izabere predsednika nacionalnog saveta u roku od 60 dana od konstituisanja nacionalnog saveta ili od prestanka funkcije predsednika;
- 3) ne donese statut u roku utvrđenom ovim zakonom.

Rešenje Ministarstva o raspuštanju nacionalnog saveta je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Do konstituisanja novog saziva nacionalnog saveta tekuće i neodložne poslove iz nadležnosti i delatnosti nacionalnog saveta obavlja privremeni organ nacionalnog saveta koji čine predsednik i četiri člana.

Ministarstvo, iz reda članova nacionalnog saveta, rešenjem obrazuje privremeni organ, vodeći računa o zastupljenosti izbornih lista sa kojih su izabrani članovi nacionalnog saveta.

Mandat članova nacionalnog saveta i prestanak članstva u nacionalnom savetu

Član 41.

Članovi nacionalnog saveta biraju se na period od četiri godine i mogu ponovo biti birani na isti položaj.

Članu nacionalnog saveta prestaje članstvo u nacionalnom savetu pre isteka vremena na koje je izabran:

- 1) podnošenjem ostavke;
- 2) stupanjem na posao ili preuzimanjem funkcije nespojive sa članstvom u nacionalnom savetu;
- 3) gubitkom jednog od opštih uslova za sticanje aktivnog biračkog prava;
- 4) ako više od godinu dana ne učestvuje u radu nacionalnog saveta;
- 5) u slučaju smrti;

- 6) ako mu prestane prebivalište na teritoriji Republike Srbije;
- 7) ako je konačnom odlukom nadležnog organa brisan iz posebnog biračkog spiska pripadnika nacionalne manjine, ukoliko je nacionalni savet biran neposredno;
- 8) ako je pravnosnažnom presudom osuđen za krivično delo na kaznu zatvora u trajanju dužem od šest meseci.

Dan prestanka članstva u nacionalnom savetu konstatuje nacionalni savet na prvoj narednoj sednici posle prijema obaveštenja o nastupanju razloga za prestanak članstva u nacionalnom savetu.

Kada članu nacionalnog saveta prestane mandat, njegovo mesto u nacionalnom savetu zauzima kandidat sa izborne liste na kojoj se nalazio član kojem je prestao mandat, a kojeg imenuje predlagač liste.

Sazivanje prve sednice nacionalnog saveta

Član 42.

U roku od 30 dana od dana proglašenja konačnih rezultata izbora, ministar saziva konstitutivnu sednicu nacionalnih saveta.

Shodna primena drugih zakona

Član 43.

Na izbor nacionalnog saveta i pitanja koja nisu uređena ovim zakonom, shodno se primenjuju odredbe Zakona o izboru narodnih poslanika, Zakona o opštem upravnom postupku i Zakona o upravnom sporu.

2. Neposredni izbori članova nacionalnih saveta

Birački spiskovi

Član 44.

Ministarstvo sastavlja poseban birački spisak za nacionalne manjine koje su do stupanja na snagu ovog zakona osnovala nacionalni savet.

U slučaju da nacionalna manjina do stupanja na snagu ovog zakona nije formirala nacionalni savet, postupak iz stava 1. ovog člana može se pokrenuti ako, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, Ministarstvo primi zahtev pripadnika ili organizacije takve nacionalne manjine, pod uslovom da je zahtev podržan sudski overenim potpisima najmanje 5% pripadnika te nacionalne manjine prema poslednjem popisu stanovništva. Ministarstvo rešenjem odlučuje o ispunjenosti uslova iz zahteva.

Ako se nacionalna manjina opredeli za izbor nacionalnog saveta nakon isteka roka iz stava 2. ovog člana, da bi postupak formiranja posebnog biračkog spiska bio pokrenut potrebno je da pre raspisivanja narednih izbora Ministarstvo primi zahtev pripadnika ili organizacije takve nacionalne manjine, pod uslovom da je zahtev podržan sudski overenim potpisima najmanje 5% pripadnika te nacionalne manjine prema poslednjem popisu stanovništva. Ministarstvo rešenjem odlučuje o ispunjenosti uslova iz zahteva.

Rešenje Ministarstva iz st. 2. i 3. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Član 45.

Ministarstvo putem sredstava javnog informisanja obaveštava sve građane sa biračkim pravom, pripadnike nacionalnih manjina iz člana 44. st. 1. i 2. ovog zakona, da je obrazovanje posebnog biračkog spiska nacionalnih manjina započelo.

Svaki građanin sa biračkim pravom, pripadnik nacionalne manjine iz člana 44. st. 1, 2. i 3. ovog zakona, može na posebnom obrascu pismeno zatražiti da, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva, bude upisan u poseban birački spisak odgovarajuće nacionalne manjine.

Član 46.

Prvi poseban birački spisak Ministarstvo privremeno zaključuje 120 dana nakon dana javnog objavljivanja da je obrazovanje posebnog biračkog spiska započelo i utvrđuje ukupan broj birača na posebnom biračkom spisku nacionalne manjine.

Ako su na osnovu utvrđenog broja birača na posebnom biračkom spisku nacionalne manjine ispunjeni uslovi za neposredan izbor nacionalnog saveta iz člana 29. ovog zakona, Ministarstvo raspisuje izbore u skladu sa članom 35. ovog zakona u roku od 15 dana od isteka roka iz stava 1. ovog člana.

Opšta pravila o posebnom biračkom spisku nacionalnih manjina

Član 47.

Poseban birački spisak je javna isprava u kojoj se vodi evidencija pripadnika nacionalnih manjina koji imaju biračko pravo.

Pripadnici nacionalnih manjina upisuju se u poseban birački spisak dobrovoljno.

Za svaku nacionalnu manjinu vodi se poseban jedinstveni birački spisak.

Pripadnik nacionalne manjine može biti upisan samo u jedan poseban birački spisak.

Član 48.

Poseban birački spisak vodi se po službenoj dužnosti.

Poseban birački spisak je jedinstven, stalan i redovno se ažurira, a posebno se ažurira u roku od 15 dana od dana donošenja odluke o raspisivanju izbora.

Član 49.

Podaci iz posebnog biračkog spiska uživaju posebnu zaštitu.

Zabranjeno je i kažnjivo svako korišćenje podataka iz posebnog biračkog spiska, osim u svrhu izbora nacionalnog saveta, kao i u svrhu ostvarivanja drugih prava nacionalnih manjina, ako je to propisano zakonom ili propisom autonomne pokrajine.

Član 50.

Poseban birački spisak sadrži: redni broj, lično ime, matični broj, pol, nacionalnu pripadnost, godinu rođenja, mesto prebivališta (ulica i broj kuće, selo, zaselak, naselje) i prostor za primedbu.

Član 51.

Poseban birački spisak vodi u elektronskoj formi Ministarstvo.

Posebne biračke spiskove po jedinicima lokalne samouprave vode, kao povereni posao, opštinske, odnosno gradske uprave u elektronskoj formi.

Poseban birački spisak zaključuje se rešenjem Ministarstva najkasnije 15 dana pre dana održavanja izbora.

Član 52.

Pripadnici nacionalne manjine upisuju se u poseban birački spisak kada ispune opšte uslove za sticanje biračkog prava propisane zakonom.

Svaki građanin sa biračkim pravom, pripadnik nacionalne manjine, može na posebnom obrascu pismeno zatražiti da bude upisan u poseban birački spisak.

Zahtev za upis u poseban birački spisak birač podnosi organu uprave jedinice lokalne samouprave prema mestu prebivališta, u pisanoj formi, na posebnom obrascu koji propisuje Ministarstvo i svojeručno ga potpisuje.

U poseban birački spisak ne mogu se upisati lica koja su pravosnažnom odlukom suda lišena poslovne sposobnosti. Ako su takva lica upisana u birački spisak, brisaće se iz njega, a kada im se pravosnažnom odlukom suda vrati poslovna sposobnost, ponovo se upisuju u birački spisak.

Svaka ispravka i izmena u posebnom biračkom spisku može se izvršiti samo na lični zahtev birača.

Član 53.

Zahtev za brisanje iz posebnog biračkog spiska birač podnosi organu uprave jedinice lokalne samouprave prema mestu prebivališta, u pisanoj formi, na posebnom obrascu koji propisuje Ministarstvo i svojeručno ga potpisuje.

Birač može biti izbrisan iz posebnog biračkog spiska u slučajevima kada izgubi biračko pravo zbog neispunjenja jednog od opštih uslova za sticanje biračkog prava utvrđenih zakonom i na zahtev organa nadležnog za vođenje posebnog biračkog spiska uz pribavljanje dokaza iz službenih evidencija.

Organi koji vode službenu evidenciju o građanima dužni su da organima nadležnim za vođenje biračkih spiskova dostave podatke koji utiču na tačnost i ažurnost vođenja biračkih spiskova.

Član 54.

Poseban birački spisak i podaci koji se unose u ovaj spisak vode se istovremeno na srpskom jeziku i na jeziku i pismu nacionalne manjine za koju se vodi birački spisak.

Član 55.

Ministarstvo bliže uređuje način vođenja biračkog spiska i druga pitanja koja su potrebna za potpuno, tačno i ažurno vođenje biračkih spiskova.

Član 56.

Ako u postupku upisa u poseban birački spisak ili brisanja iz spiska, organ uprave jedinice lokalne samouprave koji vodi birački spisak odbije da izvrši upis birača u poseban birački spisak ili brisanje iz spiska, birač ima pravo da podnese

žalbu Ministarstvu. Rešenje Ministarstva je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministarstvo donosi rešenje o žalbi u roku do 15 dana.

Član 57.

Po zaključenju posebnog biračkog spiska, upis, brisanje, izmene, dopune i ispravke mogu se vršiti samo na osnovu odluke suda, u upravnom sporu, najkasnije deset dana pre dana određenog za održavanje izbora.

Član 58.

U toku trajanja mandata svih izabranih nacionalnih saveta, bez obzira na način izbora, posebni birački spiskovi se redovno ažuriraju. Pripadnici nacionalnih manjina koji su izabrali nacionalne savete mogu da zatraže od nadležnog organa da se njihovo ime upiše na poseban birački spisak ili da se briše sa posebnog biračkog spiska.

Ministarstvo je dužno da, pre raspisivanja narednih izbora, utvrdi koje su nacionalne manjine ispunile uslov da se održe neposredni izbori.

Član 59.

Nadzor nad primenom propisa kojima se uređuje vođenje posebnih biračkih spiskova u jedinicama lokalne samouprave vrši Ministarstvo.

Ako Ministarstvo utvrdi da se poseban birački spisak ne vodi na način propisan zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona, naložiće nadležnom organu da otkloni utvrđene nepravilnosti.

Organi za sprovođenje izbora

Član 60.

Organi za sprovođenje izbora nacionalnih saveta su: Centralna izborna komisija (u daljem tekstu: CIK), Izborna komisija za biračko područje (u daljem tekstu: IKP) i birački odbori.

Uslove za rad organa za sprovođenje izbora obezbeđuje Ministarstvo.

Sastav Centralne izborne komisije

Član 61.

CIK čine članovi stalnog i proširenog sastava.

Stalni sastav CIK-a čine tri člana koje imenuje ministar. Članovi stalnog sastava mogu biti samo diplomirani pravnici.

Prošireni sastav CIK-a čine predstavnici predlagača izbornih lista. Dva ili više predlagača izbornih lista mogu sporazumno odrediti zajedničkog predstavnika u prošireni sastav CIK-a.

Članovi iz proširenog sastava CIK-a punopravno učestvuju u radu i odlučivanju.

Članovi stalnog sastava CIK-a imaju zamenike koji se biraju na način iz stava 2. ovog člana.

U radu CIK-a učestvuje predstavnik Republičkog zavoda za statistiku, bez prava odlučivanja.

Članovi stalnog sastava CIK-a biraju predsednika i sekretara CIK-a iz svojih redova.

Nadležnost Centralne izborne komisije

Član 62.

Nadležnosti CIK-a su:

- 1) stara se o zakonitom sprovođenju izbora;
- 2) organizuje tehničku pripremu za izbore;
- 3) prati primenu i daje objašnjenja u vezi sa primenom ovog zakona, u vezi sa neposrednim izborima članova nacionalnih saveta;
- 4) utvrđuje jedinstvene standarde za izborni materijal;
- 5) propisuje obrasce i pravila za sprovođenje izbornih radnji propisanih ovim zakonom;
- 6) određuje biračka područja koje čine teritorije jedne ili više susednih jedinica lokalne samouprave i objavljuje ih u „Službenom glasniku Republike Srbije“;
- 7) određuje i oglašava u „Službenom glasniku Republike Srbije“ broj i adresu biračkih mesta, najkasnije 20 dana pre dana određenog za održavanje izbora;
- 8) imenuje predsednika, članove i zamenike stalnog sastava Izborne komisije za biračko područje i biračkih odbora;
- 9) utvrđuje broj glasačkih listića za biračka mesta, overava ih i zajedno sa overenim izvodom iz biračkog spiska, zapisnički, predaje izbornim komisijama biračkog područja;
- 10) utvrđuje da li je izborna lista sastavljena i podneta, u skladu sa ovim zakonom i proglašava izbornu listu;
- 11) donosi rešenje o proglašenju zbirne izborne liste;
- 12) određuje način čuvanja i rukovanja izbornim materijalom;
- 13) utvrđuje i objavljuje rezultate izbora;
- 14) utvrđuje broj mandata koji pripadaju svakoj izornoj listi;
- 15) podnosi izveštaj Ministarstvu i obaveštava Narodnu skupštinu o sprovedenim izborima;
- 16) dostavlja podatke organima nadležnim za prikupljanje i obradu statističkih podataka;
- 17) obavlja i druge poslove predviđene ovim zakonom.

CIK donosi poslovnik o svom radu i pravila o radu IKP-a i biračkih odbora.

CIK je dužan da obrasce iz tačke 5) ovog člana stavi na raspolaganje učesnicima u izborima u roku od pet dana od dana raspisivanja izbora.

Sastav Izborne komisije za biračko područje

Član 63.

Sastav IKP-a čine predsednik i dva člana koje imenuje CIK na predlog predlagača izbornih lista.

Predsednik i članovi IKP-a imaju zamenike koji se imenuju na isti način kao i članovi.

Nadležnost Izborne komisije za biračko područje

Član 64.

IKP prima izborni materijal CIK-a i dostavlja ga biračkim odborima.

IKP prima izborni materijal od biračkih odbora sa biračkih mesta i dostavlja ga CIK-u.

O prijemu i dostavljanju izbornog materijala sastavlja se zapisnik o primopredaji.

IKP obavlja i druge poslove utvrđene aktima CIK-a.

Sastav biračkog odbora

Član 65.

Birački odbor čine predsednik i članovi stalnog i proširenog sastava.

Stalni sastav biračkog odbora čine: predsednik i najmanje dva člana.

Prošireni sastav biračkog odbora čini po jedan predstavnik podnosilaca izbornih lista. Dva ili više predlagrača izbornih lista mogu odrediti zajedničkog predstavnika.

Predsednik i članovi stalnog sastava biračkog odbora imaju zamenike.

CIK obrazuje birački odbor i imenuje predsednika, stalne članove i njihove zamenike od lica koja su upisana u poseban birački spisak.

Nadležnost biračkog odbora

Član 66.

Birački odbor neposredno sprovodi glasanje na biračkom mestu, obezbeđuje pravilnost i tajnost glasanja, utvrđuje rezultate glasanja na biračkom mestu i obavlja druge poslove određene ovim zakonom.

Birački odbor se stara o održavanju reda na biračkom mestu za vreme glasanja.

Bliža pravila o radu biračkog odbora propisuje CIK.

Biračka mesta

Posebna biračka mesta

Član 67.

CIK. Glasanje za nacionalne savete odvija se na biračkim mestima koja utvrđuje

Određivanje biračkih mesta

Član 68.

CIK određuje biračka mesta na kojima se glasa o izboru nacionalnih saveta, rukovodeći se brojem pripadnika nacionalnih manjina koji žive na području na kome se obrazuje biračko mesto, a upisani su u birački spisak.

Biračko mesto za izbor članova nacionalnih saveta određuje se ako na području na kome se obrazuje biračko mesto ima najmanje 100, a najviše 2.500 birača upisanih u poseban birački spisak.

Spisak biračkih mesta

Član 69.

Spisak biračkih mesta na kojima se odvija glasanje za nacionalne savete objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

Uređenje biračkog mesta

Član 70.

Pravila u vezi sa uređenjem biračkog mesta utvrđuje CIK.

Kandidovanje - izborne liste

Pravo kandidovanja

Član 71.

Izborne liste mogu, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom, predlagati grupa birača upisanih u poseban birački spisak odgovarajuće nacionalne manjine, odnosno organizacije, udruženja građana, kao i političke organizacije nacionalne manjine (u daljem tekstu: predlagač).

Izbornu listu svojim potpisima mora podržati najmanje 1%, a ne manje od 50 birača upisanih u poseban birački spisak odgovarajuće nacionalne manjine.

Organizacijom, udruženjem ili političkom organizacijom nacionalne manjine smatra se organizacija, udruženje građana ili politička organizacija koja ima predznak jedne nacionalne manjine u svom nazivu, ili je statutom određena kao organizacija, udruženje ili politička organizacija koja okuplja, ili deluje u interesu pripadnika nacionalne manjine.

Potpisi za podršku treba da su overeni, u skladu sa ovim zakonom.

Predlog iz stava 1. ovog člana može podneti samo lice koje je ovlastio predlagač izborne liste.

Izborna lista – struktura

Član 72.

Na izornoj listi se nalazi najviše onoliko kandidata koliko se članova nacionalnog saveta bira, a najmanje pet.

Nosioca izborne liste i redosled kandidata određuje predlagač.

Na izornoj listi najmanje 30% mesta rezervisano je za manje zastupljen pol, s tim da je svako treće mesto na izornoj listi rezervisano za manje zastupljen pol.

Ako izborna lista ne ispunjava uslove iz st. 1. i 3. ovog člana, smatraće se da sadrži nedostatke za proglašenje izborne liste, a predlagač liste biće pozvan da otkloni nedostatke liste, u skladu sa ovim zakonom.

Ako predlagač liste ne otkloni nedostatke iz stava 4. ovog člana, CIK će, u skladu sa ovim zakonom, odbiti proglašenje izborne liste.

Povlačenje izborne liste

Član 73.

Predlagač izborne liste može povući listu najkasnije do dana utvrđivanja zbirne izborne liste.

Povlačenjem izborne liste prestaje članstvo predstavnika podnosioca liste u svim organima za sprovođenje izbora, kao i sva prava koja mu u tom svojstvu po odredbama ovog zakona pripadaju.

Naziv, utvrđivanje i proglašenje izborne liste

Član 74.

Izborna lista ima naziv koji određuje predlagač izborne liste.

Naziv izborne liste može uključiti ime i prezime lica, udruženja ili organizacije nacionalne manjine iz člana 71. ovog zakona koje predlagač odredi, kao i ime nosioca izborne liste.

Obrazac za podršku izbornoj listi

Član 75.

CIK propisuje oblik i sadržaj obrasca za prikupljanje potpisa i stavlja ga na raspolaganje učesnicima u izborima u roku od pet dana od dana raspisivanja izbora.

Birač može svojim potpisom podržati izbornu listu samo jednog predlagača. Svaki potpis iz stava 1. ovog člana mora biti overen u opštinskom sudu ili u opštinskoj upravi odnosno mesnoj kancelariji.

Postupanje sa izbornom listom

Član 76.

Izborna lista dostavlja se CIK-u najkasnije 15 dana pre dana određenog za glasanje.

Uz izbornu listu, CIK-u se dostavlja dokumentacija, i to:

- 1) potvrda o upisu u poseban birački spisak nacionalne manjine za svakog kandidata sa izborne liste, u kojoj je naznačeno ime i prezime, datum rođenja, zanimanje i lični broj kandidata;
- 2) pismena izjava kandidata da prihvata kandidaturu;
- 3) dokaz o prebivalištu kandidata;
- 4) pismena saglasnost nosioca liste;
- 5) ovlašćenje za prikupljanje potpisa koje Ministarstvo daje licu koje podnosi izbornu listu;
- 6) na posebnom obrascu overeni potpisi birača koji su podržali određenu izbornu listu.

Proglašenje izborne liste

Član 77.

CIK proglašava izbornu listu predlagača odmah po prijemu izborne liste i prateće dokumentacije, a najkasnije u roku od 24 časa od prijema izborne liste.

Rešenje o proglašenju izborne liste iz stava 1. ovog člana CIK dostavlja bez odlaganja predlagaču.

Nedostaci izborne liste

Član 78.

Kada CIK utvrdi da izborna lista nije podneta blagovremeno, doneće rešenje o odbacivanju izborne liste.

Kada CIK utvrdi da izborna lista sadrži nedostatke koji onemogućuju proglašenje izborne liste, doneće, u roku od 24 časa od prijema izborne liste, zaključak kojim se predlagaču izborne liste nalaže da, najkasnije u roku od 48 časova od časa dostavljanja zaključka, otkloni te nedostatke. U zaključku se predlagaču izborne liste ukazuje na način otklanjanja nedostataka.

Kada CIK utvrdi da izborna lista sadrži nedostatke, odnosno ako utvrdi da nedostaci nisu otklonjeni, ili nisu otklonjeni u propisanom roku, doneće u narednih 48 časova rešenje o odbijanju proglašenja izborne liste.

Zbirna izborna lista

Član 79.

Zbirnu izbornu listu utvrđuje CIK, za svaku nacionalnu manjinu posebno.

Zbirna izborna lista uključuje sve izborne liste za svaku nacionalnu manjinu, sa ličnim imenima svih kandidata i podacima o godini rođenja, zanimanju i prebivalištu.

Redosled izbornih lista na zbirnoj izornoj listi utvrđuje se prema redosledu proglašenja izborne liste.

Zbirnu izbornu listu za svaku nacionalnu manjinu CIK objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije“, najkasnije deset dana pre dana glasanja. Za dan proglašenja zbirne izborne liste uzima se dan njenog objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

Predlagač izborne liste ima pravo da, u roku od 48 časova od dana objavljivanja zbime izborne liste izvrši, preko lica koje ovlasti, uvid u dokumentaciju koja je podneta uz proglašene izborne liste.

Član 80.

Po zaključenju posebnog biračkog spiska, CIK objavljuje ukupan broj birača u celini, po jedinicama lokalne samouprave i biračkim mestima, u roku od 48 časova.

CIK sastavlja overeni izvod iz posebnog biračkog spiska za svako biračko mesto.

Izvod iz posebnog biračkog spiska, osim podataka iz člana 50. ovog zakona, sadrži naziv organa koji ga je sačinio, datum sačinjavanja i oznaku biračkog mesta za koje je izvod sačinjen.

Član 81.

Republički organi, organi autonomne pokrajine, organi jedinice lokalne samouprave, javne ustanove i drugi organi dužni su da, na zahtev birača, odmah izdaju javne isprave bitne za ostvarivanje biračkog prava, a najkasnije narednog dana od dana podnošenja zahteva.

Član 82.

Ministarstvo i organi jedinica lokalne samouprave dužni su da ovlašćenim predstavnicima podnosioca potvrđenih izbornih lista omogućе uvid u poseban birački spisak, kao i uvid u službenу dokumentaciju na osnovu koje organ nadležan za vođenje posebnog biračkog spiska vrši upis, brisanje, izmene, dopune ili ispravke biračkog spiska.

Uvid se vrši u službenim prostorijama organa kod kojih se službena dokumentacija nalazi.

Član 83.

Po predstavi podnosioca potvrđene izborne liste, Ministarstvo je dužno da izvrši kontrolu u roku od 24 časa od dana prijema predstavke.

Ministarstvo je dužno da dostavi podnosiocu predstavke primerak zapisnika o izvršenoj kontroli i primerak akta kojim se nadležnom organu nalaže preduzimanje određenih mera i radnji, u roku od 48 časova od dana izvršene inspekcijske kontrole.

Sprovođenje izbora

Glasanje

Član 84.

Birač glasa na biračkom mestu na kome je upisan u izvod iz posebnog biračkog spiska.

Izuzetno, birač može da glasa i izvan biračkog mesta iz stava 1. ovog člana na način utvrđen Zakonom o izboru narodnih poslanika.

Način glasanja izvan biračkog mesta i broj birača koji su tako glasali, unosi se u zapisnik o radu biračkog odbora.

Obaveštavanje birača o glasanju

Član 85.

Svakom biraču obavezno se, najkasnije pet dana pre dana održavanja izbora, dostavlja obaveštenje o danu i vremenu održavanja izbora, sa brojem i adresom biračkog mesta na kome glasa i brojem pod kojim je upisan u izvod iz posebnog biračkog spiska.

Obaveštenje iz stava 1. ovog člana biračima dostavlja organ nadležan za vođenje biračkog spiska.

Način glasanja

Član 86.

Birač glasa lično.

Birač u toku održavanja izbora može glasati samo jedanput.

Glasanje je tajno.

Glasa se na overenim glasačkim listićima.

Na biračkom mestu i na 50 metara od biračkog mesta zabranjeno je isticanje svakog propagandnog materijala.

Ako se u toku glasanja naruše pravila iz st. 1. do 4. ovog člana, birački odbor se raspušta, a glasanje na tom biračkom mestu se ponavlja.

Na biračkom mestu zabranjeno je korišćenje mobilnih telefona i drugih sredstava veza i komunikacija.

Bliža uputstva o merama kojima se obezbeđuje tajnost glasanja utvrđuje CIK.

Vreme glasanja na biračkom mestu

Član 87.

Biračka mesta se otvaraju u 7,00 časova, a zatvaraju u 20,00 časova. U toku tog vremena biračko mesto mora biti neprekidno otvoreno.

Biračima koji su se zatekli na biračkom mestu u trenutku zatvaranja omogućiće se da glasaju.

Za vreme glasanja članovi biračkog odbora ili njihovi zamenici moraju biti na biračkom mestu.

Održavanje reda na biračkom mestu

Član 88.

Ako se na biračkom mestu naruši red, birački odbor može prekinuti glasanje dok se red ne uspostavi. Razlozi i trajanje prekida glasanja unose se u zapisnik o radu biračkog odbora.

Ako je glasanje prekinuto duže od jednog časa, produžava se za onoliko vremena koliko je prekid trajao.

U prostoriji u kojoj se obavlja glasanje može biti prisutan samo onoliko broj birača koliko ima obezbeđenih mesta za tajnost glasanja.

Zabranjeno je zadržavanje na biračkom mestu lica koja, u skladu sa ovim zakonom, nemaju prava i dužnosti u vezi sa sprovođenjem izbora.

Pripadnici policije na dužnosti mogu ući na biračko mesto samo ako su na biračkom mestu narušeni red i mir, na poziv predsednika biračkog odbora.

Zbog povrede odredaba st. 1. do 5. ovog člana može se podneti prigovor CIK-u, koji odlučuje da li će se glasanje na tom biračkom mestu ponoviti.

Izborni materijal

Jezik i pismo izbornog materijala

Član 89.

Celokupan izborni materijal i dokumentacija štampaju se dvojezično, na srpskom jeziku i ćirilicom pismu i na jeziku i pismu nacionalne manjine čiji nacionalni savet se bira.

Glasački listić

Član 90.

Glasački listić sadrži:

- 1) redni broj ispred naziva izborne liste;

- 2) nazive izbornih lista, prema redosledu utvrđenom na zbirnoj izbornoj listi, sa ličnim imenom nosioca izborne liste;
- 3) napomenu da se glasa samo za jednu izbornu listu, zaokruživanjem rednog broja ispred naziva te liste.

Glasačke listiće priprema i overava CIK.

CIK utvrđuje broj glasačkih listića, koji mora biti jednak broju birača upisanih u poseban birački spisak.

Glasački listići štampaju se na jednom mestu, na hartiji zaštićenoj vodenim žigom.

Predlagač izborne liste dostavlja CIK-u ime lica koje ima pravo da prisustvuje štampanju, brojanju, pakovanju glasačkih listića i njihovom dostavljanju organima nadležnim za sprovođenje izbora.

CIK bliže propisuje oblik i izgled glasačkih listića, način i kontrolu njihovog štampanja i dostavljanje i rukovanje glasačkim listićima.

CIK bliže propisuje oblik i dimenzije glasačke kutije. Glasačke kutije moraju biti od providnog materijala.

CIK je dužan da za svaki birački odbor blagovremeno pripremi materijal za glasanje, a naročito potreban broj glasačkih listića, zbirnu izbornu listu, izvod iz posebnog biračkog spiska i obrazac zapisnika o radu biračkog odbora.

Primopredaju izbornog materijala obavlja IKP najkasnije 48 časova pre dana održavanja izbora.

IKP se, u saradnji sa upravom jedinice lokalne samouprave, stara o uređivanju biračkih mesta i priprema za svaki birački odbor potreban broj glasačkih kutija sa priborom za njihovo pečačenje i priborom za pisanje.

Na dan glasanja, pre početka glasanja, birački odbor utvrđuje da li je izborni materijal za to biračko mesto potpun i ispravan, da li je biračko mesto uređeno na način kojim se obezbeđuje tajnost glasanja i da li glasanje može početi. Navedeni podaci unose se u zapisnik o radu.

Zbirna izborna lista svake nacionalne manjine čiji nacionalni savet se bira na biračkom mestu, s nazivima izbornih lista i imenima kandidata, mora za vreme glasanja biti vidno istaknuta na biračkom mestu.

Sadržaj, oblik i način isticanja zbirne izborne liste propisuje CIK.

Predstavnici predlagača izbornih lista imaju pravo uvida u izborni materijal. Uvid se vrši u prostorijama CIK-a. Uvid u izborni materijal može se izvršiti u roku od pet dana od dana glasanja.

Čuvanje izbornog materijala

Član 91.

Izborni materijal čuva se najmanje četiri godine.

CIK propisuje način uvida i čuvanja izbornog materijala.

Glasanje

Član 92.

Birački odbor proverava glasačku kutiju u prisustvu birača koji prvi dođe na biračko mesto. Proverom se utvrđuje da li je glasačka kutija ispravna, prazna i

pogodna da obezbedi sigurnost i tajnost sadržine glasačkih listića. Rezultat kontrole upisuje se u kontrolni list, koji potpisuju članovi biračkog odbora i birač koji je prvi došao na biračko mesto.

U glasačku kutiju ubacuje se kontrolni list, a zatim se ona u prisustvu prvog birača pečati, što se unosi u zapisnik o radu biračkog odbora.

Po otvaranju glasačke kutije, najpre se proverava da li u njoj postoji kontrolni list. Ako u glasačkoj kutiji nema kontrolnog lista, birački odbor se raspušta i imenuje se novi, a glasanje na tom biračkom mestu se ponavlja.

Obrazac kontrolnog lista i način pečačenja glasačke kutije propisuje CIK.

Tok glasanja

Član 93.

Birač saopštava biračkom odboru svoje lično ime i predaje obaveštenje o glasanju, a ličnom kartom ili drugom ispravom dokazuje svoj identitet.

Birač ne može glasati bez podnošenja dokaza o svom identitetu. Predsednik ili član biračkog odbora, pošto utvrdi identitet birača, zaokružuje redni broj pod kojim je birač upisan u izvod iz posebnog biračkog spiska i objašnjava mu način glasanja.

Birač potpisuje birački spisak i preuzima glasački listić.

Svakom biraču koji je pristupio glasanju i primio glasački materijal, specijalnim sprejom će biti obeležen kažiprst desne ruke, kao znak da je već glasao. Oznaka na kažiprstu traje namanje 24 časa.

Članovi biračkog odbora ne smeju ni na koji način uticati na odluku birača.

Članovi biračkog odbora dužni su da biraču, na njegov zahtev, objasne način glasanja.

Članovi biračkog odbora dužni su da naročito paze da niko ne ometa birača prilikom popunjavanja glasačkog listića i da u potpunosti bude obezbeđena tajnost glasanja.

Na dan izbora ne mogu se vršiti nikakve promene u izvodima iz posebnih biračkih spiskova.

Ako se u toku glasanja povrede odredbe st. 5. do 8. ovog člana, CIK raspušta birački odbor, obrazuje novi birački odbor i određuje ponavljanje glasanja na tom biračkom mestu.

Način glasanja

Član 94.

Birač može glasati samo za jednu izbornu listu. Glasa se zaokruživanjem rednog broja ispred naziva izborne liste za koju se glasa.

Birač sam presavija glasački listić tako da se ne vidi kako je glasao i stavlja ga u glasačku kutiju, a zatim napušta biračko mesto.

Na glasanje izvan biračkog mesta shodno se primenjuju pravila o izboru narodnih poslanika.

Utvrđivanje rezultata izbora

Utvrđivanje rezultata izbora na biračkom mestu

Član 95.

Po završenom glasanju, birački odbor pristupa utvrđivanju rezultata glasanja na biračkom mestu.

Birački odbor utvrđuje broj neupotrebljenih glasačkih listića, stavlja ih u poseban omot koji pečati i broj unosi u zapisnik.

Na osnovu izvoda iz posebnog biračkog spiska, birački odbor utvrđuje ukupan broj birača koji su glasali.

Kad se glasačka kutija otvori, posle provere kontrolnog lista, važeći glasački listići odvajaju se od nevažećih i broj nevažećih listića se unosi u zapisnik.

Nevažeći glasački listić je nepopunjeni glasački listić, listić koji je popunjen tako da se ne može utvrditi za koju se izbornu listu glasalo i listić na kome je zaokruženo više od jedne izborne liste.

Ako je na glasačkom listiću zaokruženo ime i prezime prvog kandidata na izbornoj listi ili je zaokružen naziv ili deo naziva izborne liste, odnosno, ako su istovremeno zaokruženi redni broj i naziv izborne liste i ime i prezime prvog kandidata, takav izborni listić smatra se važećim.

Ako se utvrdi da je broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji veći od broja birača koji su glasali, birački odbor se raspušta i imenuje novi, a glasanje na tom biračkom mestu se ponavlja.

Posle utvrđivanja rezultata glasanja, birački odbor u zapisnik o svom radu unosi: broj primljenih glasačkih listića, broj neupotrebljenih glasačkih listića, broj nevažećih glasačkih listića, broj važećih glasačkih listića, broj glasova datih za svaku izbornu listu, broj birača prema izvodu iz biračkog spiska i broj birača koji su glasali.

U zapisnik o radu biračkog odbora unose se i primedbe i mišljenja članova biračkog odbora, predlagača izbornih lista, kao i sve druge činjenice od značaja za glasanje.

Zapisnik o radu biračkog odbora potpisuju svi članovi biračkog odbora.

Zapisnik o radu biračkog odbora

Član 96.

Zapisnik o radu biračkog odbora sastavlja se na propisanom obrascu koji se štampa u šest primeraka.

Prvi primerak zapisnika sa izbornim materijalom dostavlja se CIK-u.

Drugi primerak zapisnika ističe se na biračkom mestu na javni uvid.

Preostala četiri primerka zapisnika uručuju se predstavnicima predlagača izbornih lista koje su osvojile najveći broj glasova na tom biračkom mestu i to odmah ukoliko predlagač izborne liste ima predstavnika u biračkom odboru, a ukoliko ga nema, predstavnik predlagača izborne liste može preuzeti primerak zapisnika od CIK-a u roku od 12 časova od završetka glasanja.

Ostali predlagači izbornih lista imaju pravo da, u roku od 12 časova od dostavljanja materijala sa biračkog mesta CIK-a, od CIK-a dobiju overenu fotokopiju zapisnika sa biračkog mesta.

Dostavljanje rezultata glasanja sa biračkog mesta

Član 97.

Po utvrđivanju rezultata glasanja, birački odbor bez odlaganja, a najkasnije u roku od 12 časova od časa zatvaranja biračkog mesta, dostavlja IKP-u: zapisnik o radu; izvod iz biračkog spiska; neupotrebene i, odvojeno, upotrebene glasačke listiće; nevažeće i, odvojeno, važeće glasačke listiće, kao i preostali izborni materijal.

IKP, najkasnije u roku od 24 časa od časa zatvaranja biračkog mesta, dostavlja CIK-u izborni materijal sa biračkih mesta sa svog biračkog područja.

U roku od 72 časa od zatvaranja biračkih mesta, CIK zapisnički utvrđuje: ukupan broj birača upisanih u poseban birački spisak svake nacionalne manjine; broj birača koji je glasao na biračkim mestima; ukupan broj glasačkih listića primljenih na biračkim mestima; ukupan broj neupotrebljenih glasačkih listića; ukupan broj nevažećih glasačkih listića; ukupan broj važećih glasačkih listića; broj glasova datih za svaku od izbornih lista.

CIK utvrđuje rezultate izbora i o tome sačinjava poseban zapisnik.

CIK propisuje sadržaj i oblik obrasca zapisnika o svom radu.

Raspodela mandata po izbornim listama i nacionalnim manjinama

Član 98.

Svakoј izornoј listi pripada broj mandata srazmeran broju dobijenih glasova.

CIK raspodeljuje mandate primenom D'Ontovog pravila.

Mandati se raspodeljuju tako što se ukupan broj glasova koji je dobila svaka izborna lista, za svaki nacionalni savet posebno, deli brojevima od jedan do zaključno sa brojem ukupnog broja članova nacionalnog saveta koji je utvrđen u članu 9. ovog zakona.

Dobijeni količnici razvrstavaju se po veličini, a u obzir se uzima onoliko najvećih količnika koliko članova nacionalnog saveta se bira.

Ako dve izborne liste ili više izbornih lista dobiju iste količnike na osnovu kojih se dodeljuje jedan mandat, a nema više neraspodeljenih mandata, mandat će se dodeliti listi koja je ukupno dobila veći broj glasova.

Mandati koji pripadaju određenoј izornoј listi dodeljuju se kandidatima sa liste po redosledu po kome su njihova imena navedena na listi.

Kada izornoј listi pripadne više mandata nego što je na toј listi predloženo kandidata za člana nacionalnog saveta, mandat se dodeljuje izornoј listi koja ima sledeći najveći količnik.

Objavlјivanje rezultata izbora

Član 99.

CIK objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije“ podatke o ukupnim rezultatima izbora za nacionalni savet svake od nacionalnih manjina, i to o:

- 1) broju birača upisanih u poseban birački spisak;
- 2) ukupnom broju birača koji su glasali;
- 3) broju primljenih glasačkih listića;

- 4) broju neupotrebljenih glasačkih listića;
- 5) broju upotrebljenih glasačkih listića;
- 6) broju nevažećih glasačkih listića;
- 7) broju važećih glasačkih listića;
- 8) broju glasova koji su dobile izborne liste;
- 9) broju mesta u nacionalnom savetu koji je dobila svaka od izbornih lista.

CIK rezultate izbora objavljuje u roku od 96 časova od časa završetka glasanja.

Od završetka glasanja do objavljivanja rezultata izbora, CIK objavljuje preko sredstava obaveštavanja privremene podatke o rezultatima izbora.

Rezultati izbora objavljuju se u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

CIK izdaje članu nacionalnog saveta uverenje da je izabran.

3. Izbor za članove nacionalnih saveta putem elektorske skupštine

Zajedničke odredbe

Član 100.

Ako nacionalna manjina, u skladu sa ovim zakonom, ne ispuní uslove za neposredne izbore, nacionalni savet bira skupština elektora nacionalne manjine.

Odlukom o održavanju elektorske skupštine Ministarstvo pokreće postupak za izbor nacionalnog saveta. Odluka se donosi u roku od 15 dana od dana kada se utvrdi da pripadnici određene nacionalne manjine nisu ispunili uslov za neposredne izbore.

U odluci se određuje datum i mesto održavanja elektorske skupštine. Odluka o raspisivanju izbora se objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

Datum i mesto održavanja elektorske skupštine objavljuje se u sredstvima javnog informisanja, sa javnim pozivom svim elektorima da blagovremeno podnesu potpune pismene prijave za učešće u elektorskoj skupštini.

Član 101.

Pravo da bude elektor ima i pripadnik nacionalne manjine, koga je za elektora imenovala organizacija ili udruženje nacionalne manjine.

Organizacijom, udruženjem ili političkom organizacijom nacionalne manjine smatra se organizacija, udruženje građana ili politička organizacija koja ima predznak jedne nacionalne manjine u svom nazivu, ili je statutom određena kao organizacija, udruženje ili politička organizacija koja okuplja, ili deluje u interesu pripadnika nacionalne manjine.

Potpisi za podršku elektora treba da su overeni u skladu sa ovim zakonom.

Predlog iz stava 1. ovog člana može podneti samo lice koje je ovlastio predlagač izborne liste.

Član 102.

Lice koje ima pravo da bude elektor prilaže:

- 1) elektorsku prijavu koja sadrži izjavu da se lice prijavljuje za elektorsku skupštinu nacionalne manjine i lične podatke;
- 2) potvrdu o biračkom pravu;
- 3) pismenu izjavu o nacionalnoj pripadnosti;
- 4) dokaz o prebivalištu;
- 5) popunjene obrasce sa 100 potpisa pripadnika određene nacionalne manjine.

Lice koje ima pravo da bude elektor ispred organizacije ili udruženja nacionalne manjine pored navedenih uslova iz stava 1. ovog člana prilaže rešenje o registraciji organizacije ili udruženja i pismenu ispravu o odluci skupštine organizacije ili udruženja nacionalne manjine kojom je određeno za elektora nacionalne manjine.

Jedan pripadnik nacionalne manjine može popunjavanjem i potpisivanjem obrasca da podrži samo jednog elektora.

Ministarstvo propisuje oblik i sadržaj obrasca za prikupljanje potpisa birača koji podržavaju elektore.

Potpise može prikupljati samo kandidat za elektora koji ima ovlašćenje za prikupljanje potpisa izdato od Ministarstva.

Član 103.

Pismene prijave za učešće na elektorskoj skupštini se dostavljaju Ministarstvu najkasnije 30 dana pre održavanja elektorske skupštine. Ministarstvo upućuje pismeni poziv na elektorsku skupštinu svim elektorima koji su podneli potpune prijave.

Na postupak sa elektorskim prijavama primenjuju se odredbe ovog zakona koje regulišu postupanje sa izbornim listama za neposredne izbore članova nacionalnog saveta.

Član 104.

Elektorska skupština bira članove nacionalnog saveta proporcionalno veličini nacionalne manjine, u skladu sa članom 9. ovog zakona.

Mandat saziva nacionalnog saveta započinje od dana upisa u registar nacionalnih saveta.

Član 105.

Elektorska skupština se može održati ako je na njoj prisutno više od polovine elektora čije su elektorske prijave potvrđene.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, elektorska skupština se ne može održati ako na njoj ne prisustvuje:

- 1) najmanje 20 elektora kod nacionalnih manjina čiji broj prema poslednjem popisu stanovništva iznosi manje od 10.000 lica ili nije iskazan;
- 2) najmanje 30 elektora kod nacionalnih manjina čiji broj prema poslednjem popisu stanovništva iznosi više od 10.000 lica, ali manje od 20.000 lica;
- 3) najmanje 45 elektora kod nacionalnih manjina čiji broj prema poslednjem popisu stanovništva iznosi više od 20.000 lica, ali manje od 50.000 lica;
- 4) najmanje 60 elektora kod nacionalnih manjina čiji broj prema poslednjem popisu stanovništva iznosi više od 50.000 lica, ali manje od 100.000 lica;

- 5) najmanje 100 elektora kod nacionalnih manjina čiji broj prema poslednjem popisu stanovništva iznosi više od 100.000 lica.

Član 106.

Radom elektorske skupštine, do izbora predsednika elektorske skupštine, rukovodi najstariji elektor.

Član 107.

Elektorska skupština počinje svoj rad utvrđivanjem prisustva elektora uz pomoć spiska elektora koji dostavlja Ministarstvo.

Posle utvrđivanja broja prisutnih elektora, elektorska skupština nastavlja svoj rad izborom predsednika, potpredsednika, zapisničara i članova izborne komisije.

Član 108.

Elektorska skupština odlučuje javno, većinom glasova prisutnih elektora.

O izboru članova nacionalnog saveta, elektorska skupština odlučuje tajnim glasanjem.

Elektorska skupština može da odlučuje tajnim glasanjem i o drugim pitanjima, ako tako odluči.

Sprovođenje izbora

Član 109.

Elektorska skupština bira nacionalni savet po proporcionalnom sistemu.

Listu kandidata (u daljem tekstu: lista) za članove nacionalnog saveta može da predloži jedna četvrtina prisutnih elektora.

Na izbornoj listi je najmanje 30% mesta rezervisano za manje zastupljen pol, s tim da je svako treće mesto na izbornoj listi rezervisano za manje zastupljen pol.

Elektor može svojim glasom podržati samo jednu listu.

Na listi može biti najmanje pet, a najviše onoliko kandidata koliko nacionalni savet ima članova. Redosled kandidata određuje podnosilac liste.

Liste proglašava predsednik elektorske skupštine, utvrđujući njihov redni broj i nosioca.

Elektori glasaju tajno, na unapred pripremljenim listićima, na koje upisuju ime nosioca, odnosno broj liste.

Mandati se raspodeljuju primenom D'Ontovog pravila.

Mandati se raspodeljuju tako što se ukupan broj glasova koji je dobila svaka izborna lista, za svaki nacionalni savet posebno, deli brojevima od jedan do zaključno sa brojem ukupnog broja članova nacionalnog saveta koji je utvrđen u članu 9. ovog zakona.

Dobijeni količnici razvrstavaju se po veličini, a u obzir se uzima onoliko najvećih količnika, koliko članova nacionalnog saveta nacionalne manjine se bira.

Ako dve izborne liste ili više izbornih lista dobiju iste količnike na osnovu kojih se dodeljuje jedan mandat, a nema više neraspodeljenih mandata, mandat će se dodeliti listi koja je ukupno dobila veći broj glasova.

Mandati koji pripadaju određenoj izbornoj listi dodeljuju se kandidatima sa liste po redosledu po kome su njihova imena navedena na listi.

Kada izbornoj listi pripadne više mandata nego što je na toj listi predloženo kandidata za člana nacionalnog saveta, mandat se dodeljuje izbornoj listi koja ima sledeći najveći količnik.

4. Izbor novog saziva nacionalnog saveta

Član 110.

Posle prvih izbora nacionalnih saveta po ovom zakonu, izbori novih saziva nacionalnih saveta obaviće se neposredno ili putem elektorske skupštine.

Inicijativu za izbor novog saziva nacionalnog saveta pokreće predsednik nacionalnog saveta najranije šest meseci, a najkasnije tri meseca pre isteka mandata.

Ako predsednik nacionalnog saveta ne podnese inicijativu najkasnije tri meseca pre isteka mandata, Ministarstvo će pokrenuti inicijativu za izbor novog saziva.

Član 111.

Radom elektorske skupštine, do izbora predsednika elektorske skupštine, rukovodi predsednik nacionalnog saveta.

U slučaju sprečenosti predsednika nacionalnog saveta, do izbora elektorske skupštine, radom elektorske skupštine rukovodi najstariji elektor.

VII. FINANSIRANJE DELATNOSTI NACIONALNOG SAVETA

Član 112.

Nacionalni savet donosi svoj godišnji finansijski plan, finansijski izveštaj i završni račun.

U godišnjem finansijskom planu nacionalnog saveta se iskazuju svi prihodi i rashodi nacionalnog saveta za kalendarsku godinu.

Godišnji finansijski plan se donosi po postupku i na način predviđen statutom nacionalnog saveta.

Nacionalni savet, u roku od 15 dana od dana donošenja finansijskog izveštaja ili završnog računa, primerak izveštaja ili računa dostavlja Ministarstvu.

Korišćenje sredstava

Član 113.

Stečena sredstva, u skladu sa ovim zakonom, mogu se koristiti za finansiranje troškova za:

- 1) redovnu delatnost nacionalnog saveta;
- 2) finansiranje rada ustanova, fondacija, privrednih društava i organizacija čiji je osnivač ili suosnivač nacionalni savet, ustanova, fondacija, privrednih društava i drugih organizacija čija su osnivačka prava delimično ili u celini preneti na nacionalni savet.

U troškove redovne delatnosti nacionalnog saveta spadaju naročito:

- 1) finansiranje ili sufinansiranje programa i projekata u oblasti obrazovanja, kulture, obaveštavanja i službene upotrebe jezika i pisma nacionalne manjine;
- 2) troškovi za iznajmljivanje i korišćenje prostorija nacionalnog saveta;
- 3) zarade, porezi i doprinosi zaposlenih u nacionalnom savetu;
- 4) honorari i doprinosi za obavljen rad za potrebe nacionalnog saveta;
- 5) putni troškovi i dnevnice za službena putovanja;
- 6) nabavka kancelarijskog materijala i opreme za rad nacionalnog saveta.

Vrste sredstava

Član 114.

Sredstva za finansiranje rada nacionalnih saveta obezbeđuju se iz budžeta Republike Srbije, budžeta autonomne pokrajine i budžeta jedinice lokalne samouprave, donacija i ostalih prihoda.

Član 115.

Visina sredstava iz javnih izvora koja se obezbeđuju za finansiranje delatnosti nacionalnih saveta određuju se za svaku godinu Zakonom o budžetu Republike Srbije, odnosno odlukama o budžetu AP Vojvodine i jedinica lokalne samouprave.

Sredstva iz stava 1. ovog člana koja se obezbeđuju u budžetu Republike Srbije raspoređuju se tako da se 30% raspoređuje u jednakim iznosima svim registrovanim nacionalnim savetima u Republici Srbiji, a ostatak sredstava (70%) srazmerno broju pripadnika određene nacionalne manjine koju nacionalni savet predstavlja, kao i ukupnom broju ustanova te nacionalne manjine u oblasti kulture, obrazovanja, obaveštavanja i službene upotrebe jezika i pisma i obimu aktivnosti tih ustanova.

Odluku o raspodeli sredstava iz budžeta Republike Srbije donosi Ministarstvo, imajući u vidu predloge nacionalnih saveta.

Sredstva iz stava 1. ovog člana koja se obezbeđuju u budžetu autonomne pokrajine raspoređuju se, u skladu sa odlukom nadležnog organa autonomne pokrajine, nacionalnim savetima koji imaju sedište na teritoriji autonomne pokrajine.

Sredstva iz stava 1. ovog člana koja se obezbeđuju u budžetu jedinice lokalne samouprave raspoređuju se, u skladu sa odlukom nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, nacionalnim savetima koji predstavljaju nacionalne manjine koje u stanovništvu jedinice lokalne samouprave dostižu najmanje 10% od ukupnog stanovništva ili nacionalnih manjina čiji je jezik u službenoj upotrebi na teritoriji jedinice lokalne samouprave.

Finansiranje rada ustanova čija su osnivačka prava prenet na nacionalne savete

Član 116.

Finansiranje rada ustanova ili drugih organizacija čija su osnivačka prava, delimično ili u celini, prenet na nacionalne savete vrši se iz istih izvora i na osnovu istih normativa iz kojih su te ustanove ili organizacije finansirane pre prenošenja osnivačkih prava na nacionalne savete.

U ugovoru o prenosu osnivačkih prava na nacionalne savete uređuju se finansijske obaveze prethodnog osnivača prema ustanovi ili drugoj organizaciji čiji osnivač postaje nacionalni savet.

Nacionalni savet može obezbediti dopunska sredstva za rad i delatnost ustanova i drugih organizacija čija osnivačka prava su preneti na nacionalni savet.

Račun nacionalnog saveta, obaveza vođenja knjigovodstva i finansijska kontrola

Član 117.

Nacionalni savet ima račun.

Nacionalni savet je dužan da vodi knjigovodstvo o svim prihodima i rashodima.

Knjigovodstvo se vodi po poreklu, visini i strukturi prihoda i rashoda, u skladu sa propisima kojima se uređuje računovodstvo.

Knjigovodstvene evidencije prihoda i rashoda nacionalnog saveta su predmet godišnje revizije, u skladu sa propisima kojima se uređuje računovodstvo, i mogu biti predmet kontrole nadležnih organa.

Nacionalni savet je obavezan da vodi posebnu evidenciju o svojoj imovini.

Odgovorno lice

Član 118.

Statutom nacionalnog saveta određuje se lice odgovorno za finansijsko poslovanje, podnošenje izveštaja i vođenje knjiga nacionalnog saveta.

Ako nacionalni savet statutom ne odredi odgovorno lice, odgovornim licem će se smatrati predsednik nacionalnog saveta.

Budžetski fond za nacionalne manjine

Član 119.

Nacionalni saveti učestvuju u postupku raspodele sredstava budžetskog fonda za nacionalne manjine, koja se dodeljuju javnim konkursom za finansiranje programa i projekata iz oblasti kulture, obrazovanja, obaveštavanja i službene upotrebe jezika i pisma nacionalnih manjina.

Budžetskim fondom za nacionalne manjine upravlja Ministarstvo.

VIII. NADZOR

Član 120.

Nadzor nad zakonitošću rada i akata nacionalnih saveta, u skladu sa Ustavom i zakonom, vrši Ministarstvo.

Nacionalni savet je dužan da ministarstvu koje vrši nadzor nad zakonitošću rada i akata, na njegov zahtev, u roku od osam dana dostavi tražene podatke, spise i isprave.

Za dostavljanje traženih podataka, spisa i isprava odgovoran je predsednik nacionalnog saveta.

Član 121.

Nadležno ministarstvo pokreneće postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti statuta, propisa ili drugog opšteg akta nacionalnog saveta pred Ustavnim sudom, ako smatra da taj akt nije u saglasnosti sa Ustavom, zakonom ili drugim republičkim propisom.

Nadležni organ autonomne pokrajine pokreneće postupak iz stava 1. ovog člana, ako smatra da akt nije u saglasnosti sa pokrajinskim propisom.

Član 122.

Ministarstvo je dužno da obustavi od izvršenja akt nacionalnog saveta za koji smatra da nije u saglasnosti sa Ustavom, zakonom ili drugim propisom, rešenjem koje se objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije”. Ministarstvo pokreće postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti akta pred Ustavnim sudom, u roku od pet dana od dana objavljivanja rešenja.

Ako Ministarstvo ne pokrene postupak iz stava 1. ovog člana, rešenje o obustavi od izvršenja prestaje da važi.

IX. KAZNE NE ODREDBE

Član 123.

Novčanom kaznom od 10.000 do 30.000 dinara kazniće se za prekršaj lice koje:

- 1) ne sprovede ili protivno odredbama člana 47. ovog zakona sprovede upis ili brisanje birača iz posebnog biračkog spiska;
- 2) koristi podatke iz posebnih biračkih spiskova pripadnika nacionalnih manjina u svrhe za koje to nije dozvoljeno ovim zakonom, suprotno članu 49. ovog zakona.

Član 124.

Novčanom kaznom od 10.000 do 30.000 dinara kazniće se za prekršaj lice koje na biračkom mestu koristi pejdžer, mobilni telefon i druga sredstva veza i komunikacija, suprotno članu 86. stav 7. ovog zakona.

Član 125.

Novčanom kaznom od 10.000 do 30.000 dinara kazniće se za prekršaj lice koje izazove nered na biračkom mestu, usled čega je glasanje, u skladu sa članom 88. ovog zakona, moralo biti prekinuto.

Član 126.

Novčanom kaznom od 10.000 do 30.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno ili fizičko lice koje remeti ili zloupotrebljava pravo na korišćenje nacionalnih simbola.

Član 127.

Novčanom kaznom od 500 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u nacionalnom savetu, ako:

- 1) ne postupi po članu 6. stav 3. ovog zakona;

- 2) suprotno odredbama člana 120. stav 2. u roku od osam dana od dana dostavljanja zahteva, ne dostavi Ministarstvu koje vrši nadzor nad zakonitošću rada i akata tražene podatke, spise i isprave.

Član 128.

Novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara kazniće se za prekršaj nacionalni savet, ako:

- 1) u roku od 30 dana od dana donošenja izmena i dopuna statuta, ne obavesti o tome Ministarstvo i ne dostavi izmene i dopune statuta, kao i zapisnik sa sednice na kojoj su usvojeni;
- 2) suprotno odredbama člana 120. stav 2. u roku od osam dana od dana dostavljanja zahteva, ne dostavi ministarstvu koje vrši nadzor nad zakonitošću rada i akata nacionalnih saveta tražene podatke, spise i isprave.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 129.

U roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, ministar donosi odluku o raspisivanju izbora za nacionalne savete.

Od dana raspisivanja do dana održavanja izbora iz stava 1. ovog člana ne može da protekne manje od 60 ni više od 90 dana.

Elektorska skupština će se održati u roku koji ne može biti kraći od 60 dana, ni duži od 90 dana od dana donošenja odluke iz člana 100. stav 2.

Način sprovođenja izbora odrediće se u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 130.

Nacionalni saveti su dužni da, u roku od tri meseca od dana njihovog konstituisanja, donesu nov statut ili da postojeći statut i opšte akte usklade sa odredbama ovog zakona.

Član 131.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na pravo davanja predloga ili mišljenja u postupku izbora, odnosno imenovanja članova tela koje imenuje Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, primenjivaće se od prvog narednog postupka za izbor, odnosno imenovanje članova tih tela.

Član 132.

Ministarstvo će stalni sastav ClK-a imenovati u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 133.

Propise iz člana 4. stav 4, člana 52. stav 3, člana 55. i člana 102. stav 4. ovog zakona, Ministarstvo će doneti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 134.

Izvršni odbor Saveza jevrejskih oština Srbije vrši funkcije nacionalnog saveta, a predsednik Saveza jevrejskih opština Srbije je član Saveta Republike Srbije za nacionalne manjine.

Član 135.

Ako nacionalni savet ne utvrdi tradicionalne nazive iz člana 22. ovog zakona u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, tradicionalne nazive će utvrditi Vlada, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine, ako nacionalni savet ima sedište na teritoriji autonomne pokrajine, u saradnji sa jedinicama lokalne samouprave, organizacijama nacionalnih manjina i stručnjacima za jezik, istoriju i geografiju te nacionalne manjine.

Odredba iz stava 1. ovog člana se ne odnosi na nacionalne savete koji su tradicionalne nazive iz člana 22. ovog zakona utvrdili i objavili pre stupanja na snagu ovog zakona.

Član 136.

Ministarstvo može za pojedine izbore da dozvoli da se prebivalište kao uslov za korišćenje aktivnog ili pasivnog biračkog prava zameni uslovom boravišta, ako je reč o licima sa prebivalištem na području Kosova i Metohije.

Član 137.

Stupanjem na snagu ovog zakona vrši se opšti izbor, odnosno reizbor svih nacionalnih saveta.

Ako na dan raspisivanja izbora za nacionalne savete, nacionalni savet nije navršio polovinu mandata, njegov mandat se obnavlja i trajeće koliko i mandati nacionalnih saveta koji se biraju.

Nacionalni saveti koji su izabrani pre stupanja na snagu ovog zakona, a čiji je mandat istekao, nastavljaju da rade do izbora, odnosno konstituisanja nacionalnog saveta prema odredbama ovog zakona.

Član 138.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe:

- 1) Član 24. Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina („Službeni list SRJ“, br. 11/02);
- 2) Pravilnik o načinu rada skupština elektorata za izbor saveta nacionalnih manjina („Službeni list SRJ“, br. 41/02).

Član 139.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“.